

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

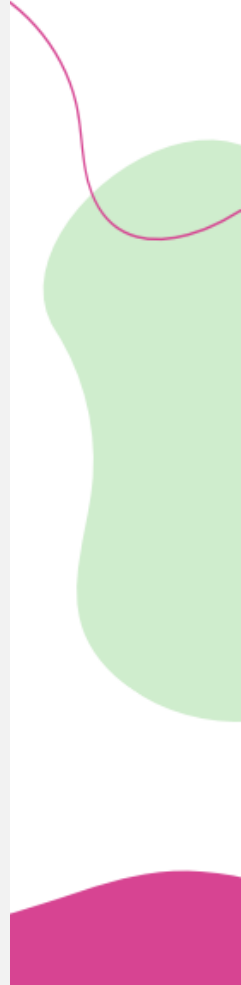
Pohjois-Pohjanmaan elinikäisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma 2024-2028

Versio 1 (06 2024)

Pohjois-Pohjanmaan elinikäisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma 2024-2028

Osa 1

- Ilmiöitä, jotka vaikuttavat elinikäisen ohjauksen tulevaisuuteen

Ilmiöitä, jotka vaikuttavat elinikäisen ohjauksen tulevaisuuteen

Ilmiöitä, jotka vaikuttavat merkittävästi:

- Vihreän siirtymän vaikutus alojen, työpaikkojen ja osaamisen muuttumiseen.
- Nepsy haasteet, luku- ja kirjoitustaidon heikkeneminen (vaikuttaa myös esim. digipalvelujen käyttöön), mielenterveyden haasteet, työttömyys.
- Aikuiskoulutustuen loppuminen sekä hallituksen päätös rajata oppimateriaalien maksuttomuus sen kalenterivuoden loppuun, jonka aikana nuori täyttää 18 -vuotta.
- Ulkomailta tulevien tutkintojen siirtäminen suomalaiseen järjestelmään.
- Ulkomaalaistaustaisten osaajien rekrytointitarve, englanninkielisten koulutustarpeiden kasvu, vieraskielisten suomen kielen osaamisen taidon nostaminen, kotouttaminen ja kiinnittyminen alueelle.
- Elinkustannusten nousu vaikuttaa pendelöintiin.
- Tulevaisuuden työelämä on pirstaleista, työsuhteet pätkätöitä, osa-aikaisia. Nuoret haluavat erilaisia tapoja tehdä työtä; työntekijöiden oikeudet, palkkataso ja työssä viihtyminen nuorille olennaista.

Ilmiöitä, jotka vaikuttavat jonkin verran:

- Eläkeiän muuttuminen, ikäluokkien pieneneminen ja niiden mahdolliset vaikutukset tulevaisuuden työelämään.
- Työmarkkinoiden osaamistarpeet; osatyökykyisten, eri kieli- ja kulttuuritaustaisten osaamisen tunnistaminen ja kohdentaminen työmarkkinoille.
- TE2024 -uudistus; miten asiakas löytää jatkossa oikean palvelun?
- Kestävän kehityksen vaikutus ammatteihin.
- Ilmastonmuutoksen ja maailmanpoliittisen tilanteen vaikutus työelämään ja ammatteihin.
- Tulevaisuustaidot ja ennakointi korostuvat.

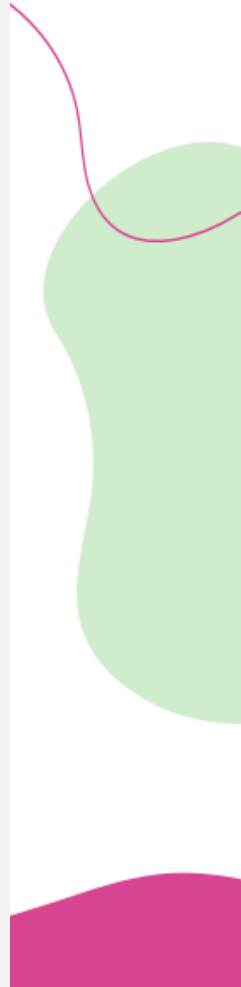
Ilmiöitä, joiden vaikutuksia emme osaa vielä tarkasti nähdä:

- Tekoälyn käyttö ohjauspalveluissa sekä opinnoissa (osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen).
- Työelämän murroksen näkyminen monimuotoisena ja monikulttuurisena, tarve yksilölliselle ohjaukselle lisääntyy.
- Työmarkkinoiden muutosten osaamistarpeiden ennakointi entistä haastavampaa.
- Maailmanpoliittinen tilanne haastava, vaikutuksia ei osata arvioida tulevaisuuden työn tekemisen tai opiskelun muotoihin.

Pohjois-Pohjanmaan elinikäisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma 2024-2028

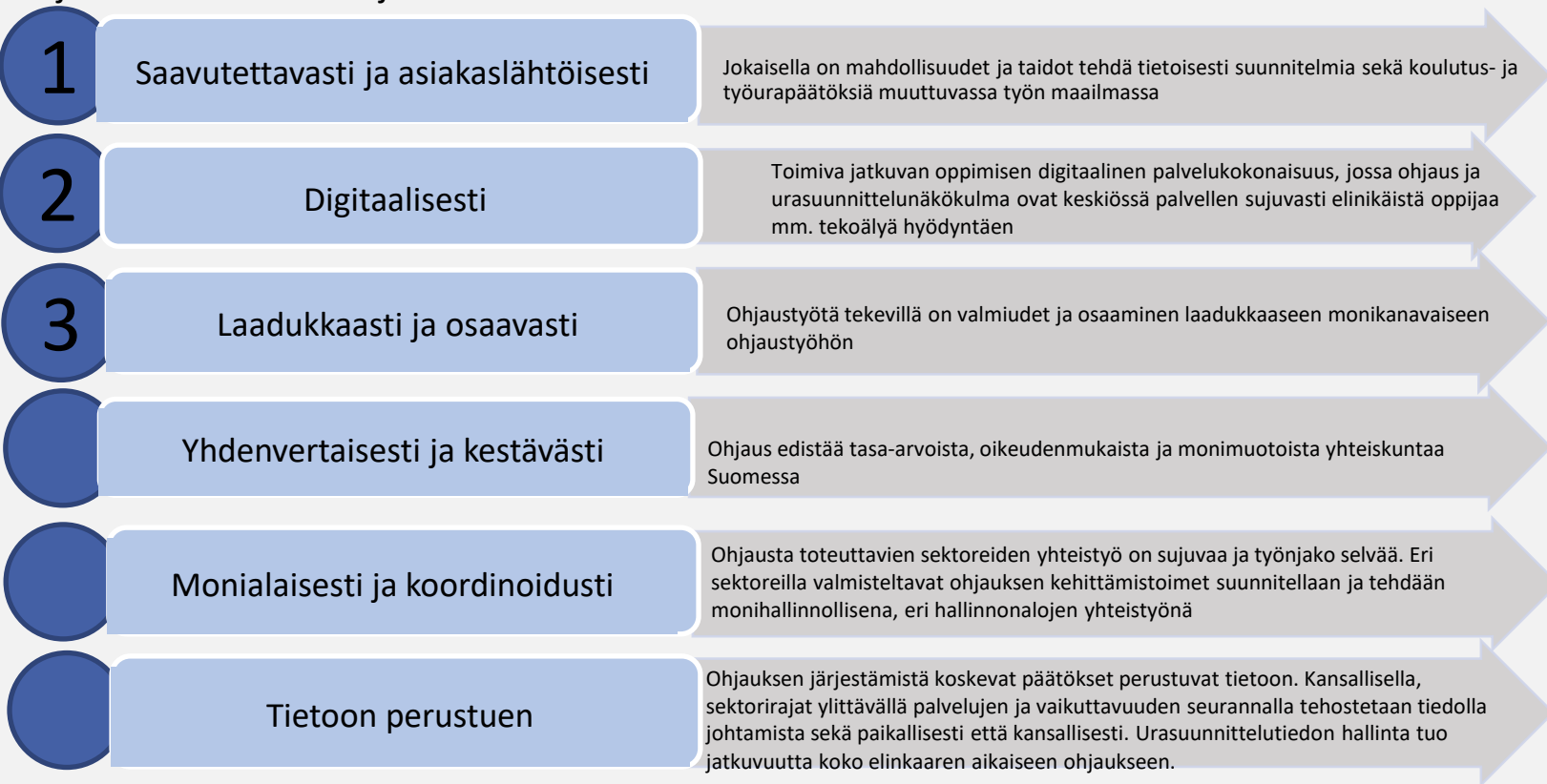
Osa 2

- Nykytilan kuvaus, vahvuuksia, hyviä käytäntöjä
- Elinikäisen ohjauksen kehittämiskohteet ja konkreettiset toimenpiteet

Elinikäisen ohjauksen strategia 2020-2028 prosessin lähtökohtana

Ohjausta tulee kehittää ja toteuttaa tulevina vuosina Suomessa:

1) Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti –kokonaisuuden nykytila ja vahvuudet

Nykytilan kuvaus (2024):

- Ohjauksen resursseja on lisätty monilla ohjauksen sektorilla esim. perusopetus, lukiot, ohjaamot, alueen työllisyyden kuntakokeilut ja Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto. Lähtötulevaisuudessa nähtävissä mahdollisia säästötoimenpiteitä, jotka voivat heijastua ohjauksen eri sektoreille.
- Oppivelvollisuuden laajentaminen on aktivoinut perusasteen ja toisen asteen opinto-ohjausta ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä
 - Perusasteella on kehitetty ja otettu käyttöön tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus
 - NOPO-opinto-ohjauksen toimintamallia siirtymävaiheen ohjaukseen perusasteelta toiselle asteelle on kehitetty aktiivisesti Oulun alueella. Opinto-ohjausta annetaan perusopetuksen jälkeenkin tulevaisuuden suunnitelmien tueksi.
 - Tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA) on kehitetty aktiivisesti ja se toimii hyvin.
 - Opinto-ohjaajan rooli opintojen keskeytysten ennaltaehkäisyssä korostunut.
 - Yrityksille on järjestetty aktiivisesti työpaikkaohjaajakoulutuksia.
- Matalan ja yhden luokun sekä
- monialaisen ohjauksen periaatteiden toteutumista kehitetään ja vahvistetaan edelleen.
 - Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja ja niiden prosesseja suunnitellaan yhteistyössä tulevilla työllisyysalueilla ja hankkeissa esim. monipalvelupisteet
 - Puhtaasti ohjaamotyypinen toiminta näyttää keskittyvän isompiin keskuksiin, pienemmissä usein osana esim. työllisyys- tai nuorisopalveluja.
 - Maahanmuuttajien/KV-osaajien monialaisia palveluja on kehitetty/kehitetään aktiivisesti erityisesti Oulun alueella ja Oulun Eteläisellä alueella
 - Nuorten pääsy hyvinvointialueen palveluihin on vaikeutunut, mikä heikentää nuorten yleistä toimintakykyä ja hyvinvointia alueella. Tilanne kuormittaa myös erityisesti nuorille suunnattuja ohjauspalveluita mm. alueen ohjaamoja.
 - Työelämässä olevien matalankynnyksen ohjauspalveluissa on edelleen paljon kehittämistarpeita esim. alanvaihdon yhteydessä
- Ammatinvalintapsykologeista on edelleen pulaa, vaikka tilanne on hieman helpottunut. Ammatinvalintapsykologien tapaamiset kasvokkain eivät ole aina mahdollista. Etäohjaus ei kuitenkaan toimi kaikkien asiakkaiden kanssa.
- Osaamis-, palvelu- ja työllistymispolkujen kehittämistyö painottuu erityisesti seuraaviin asiakasryhmiin: maahanmuuttajat, nuoret, työttömät esim. pitkäaikaistyöttömät, osatyökykyiset, erityistä tukea ja osaamisen kehittämistä tarvitsevat.
- Osaamisen tunnistamisen kehittämistyössä painottunut osaamismerkkien ja opinnollistamisen kehittämiseen.

Vahvuuksia/ hyviä käytäntöjä:

- NOPO-malli, TUVA, Valpas, OSKE, OSKE:n vieraskielisten työnhakija-asiakkaiden asiakasprofiilit, SIMHE, International House, BusinessAseman opinnollistamisen malli
- Alueen ohjaamoissa nuorten palvelut sujuvasti samassa paikassa esim. Byströmin ohjaamo
- Kohdennettu etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta
- Työllisyyspalvelupisteet Koillismaalla: Kieppi, Arpeetti ja Pirtin kohtaamo
- Yhteistyö alueella eri toimijoiden välillä sujuvaa
- OSAO Oven monikanavainen hakija- ja ohjauspalvelu

1) Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti –kokonaisuuden kehittämiskohteita

- Aikuisten erityisesti työssäkäyvien ja yrittäjien matalankynnyksen ohjauspalveluiden saatavuuden parantaminen
- PK-yritysten osaamisen ja osaamispolkujen tunnistaminen, kartoittaminen ja vahvistaminen
- Työpaikkaohjausta ja tukea nuorille työntekijöille työkyky ja työssäjaksaminen huomioiden.
- Ohjaamojen nuorten terveyttä ja hyvinvointia tukevien palveluiden edelleen kehittäminen mm. mielenterveyttä tukevien palvelut (Nuorten yleisen toimintakyvyn ja hyvinvoinnin heikkeneminen)
- Yhteistyön tiivistäminen nivelkohdissa esim. NOPO-toimintamallin jalkauttaminen laajemmin maakuntaan
- Maahanmuuttajien ja vieraskielisten ohjauksen palveluiden ja palvelupolkujen kehittäminen edelleen (palveluiden saavutettavuus, monikielinen palvelu, selkokieli, opinnollistaminen), ks. Myös POP JO toimenpidesuunnitelma: kokonaisuus KV-osaajien osaamispolkujen kehittäminen
- Maahanmuuttajien suomenkielen opetuksen kehittäminen niille vieraskielisille kuntalaisille, jotka eivät ole työllisyyspalveluiden asiakkaina esim. eläkeläiset, kotona lapsia hoitavat vanhemmat, opiskelijat
- Uraohjauksen tarjoaminen koko elämänpolun ajan, ei vain ongelmakohdissa.
- Vahvempaa tukea tarvitsevien asiakkaiden tavoittaminen.
- Alueen ohjauspalveluista tiedottamisen kehittäminen
Ohjaustoimijoiden alueen ohjauspalveluiden tuntemuksen lisääminen
Panostettava tiedottamiseen, jotta asiakas tietää työllisyyspalvelujen toteuttajan 1.1.2025
- Ohjauksen saavutettavuuden parantaminen kasvukeskusten ulkopuolella
- Asiakaslähtöisyyden ja TNO-palveluiden saatavuuden turvaaminen TE-2024 siirtymävaiheessa
- Asiakaslähtöisyyden vahvistaminen ohjausprosessissa: kasvokkain palvelu tai etäohjaus asiakkaan tarpeen pohjalta riippumatta asuinpaikasta, keskeinen näkökulma erityisesti tulevien työllisyysalueiden TNO-palveluissa
- Urasuunnittelutaitojen edistämishankkeen työkaluihin ja tukimateriaaleihin (esim. urasuunnittelutaitojen arviointityökalu, ohjaajien tukimateriaalit, asiakkaille suunnatut videot ym.) tutustuminen ja niiden jalkauttaminen käytännön ohjaustyöhön
- Osaamisen tunnistamisen periaatteiden ja osaamisperusteisuuden vahvistaminen alueella esim. opinnollistaminen
- Digitaalisten ja monikanavaisien välineiden kehittäminen ja laajempi hyödyntäminen ohjauspalveluiden saatavuuden edistämiseksi ks. Tarkemmin kohta digitaalisesti ja monikanavaisesti (kohta 2)
- Kokemusasiantuntijuuden laajempi hyödyntäminen ja kehittäminen ohjauksessa
- Eri asiakasryhmien osallistaminen ohjauspalveluiden kehittämiseen/ palvelumuotoiluun, eri asiakasryhmien ohjauksen katvealueiden tunnistaminen

2) Digitaalisesti –kokonaisuuden nykytila ja vahvuudet

Nykytilan kuvaus (2024):

- Valtakunnallisia digitaalisia alustoja mm. Työmarkkinatori, opintopolku ja korkeakoulujen digipalvelu opin.fi (Digivisio) on kehitetty aktiivisesti osana JODia (=jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus, Beta-versio käyttöön 7/2024) ja niistä löytyy aikaisempaa laajemmin tietoa mm. koulutustarjonnasta, työelämästä, ammateista ja avoimista työpaikoista.
- Ohjauksen digitaaliset palvelut ovat jatkuvassa kehityksessä. Niitä kehitetään aktiivisesti käytännön kehittämistyössä ja hankkeissa. Eri toimijoilla ja sektoreilla on erilaisia digitaalisia välineitä käytössä. Eri toimijoiden laajassa käytössä olevien ohjauksen verkkopalvelujen kehittäminen ei ole edennyt esim. Ohjausta verkossa.fi –palvelu on päättynyt 31.12.2023. Palvelun integrointi Työmarkkinatorin alustalle ei onnistunut. Digitaalisten välineiden ja monikanavaisuuden kehittämisen koordinoinnissa on kehitettävää.
- Useissa ohjauspalveluissa yhdistetään digitaalisuus ja monikanavaisuus asiakaslähtöisesti ja digitaalista ohjausta kehitetään osana muuta ohjausprosessia
- Koulutuksessa digitaalisuus on arkipäivää, mutta ohjauksen työkaluissa on edelleen paljon kehitettävää. Ohjaajien ja asiakkaiden digitaaliset taidot ovat myös rajallisia.
- Asiakkaiden on haasteellista löytää luotettavia ja helposti käytettäviä ohjauspalveluja.
- Opetus- ja ohjaushenkilöstön digiosaamisen kehittämiseen on ollut tarjolla sekä lyhytkestoisia että syventäviä täydennyskoulutuksia.
- Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen digitaalisia välineitä on alueella käytössä vaihtelevasti, yleisesti käytössä mm. ForeAmmatti.fi, Työmarkkinatorin työnhakuprofiili. Alueella on kehitetty aktiivisesti myös digitaalisia osaamismerkkejä erityisesti yleissivistävässä koulutuksessa ja valtakunnallisesti myös uraohjaukseen (digitalisaatio, kestävä kehitys ja yhdenvertaisuus)

Vahvuuksia/hyviä käytäntöjä:

- Laadukkaita digitaalisia ja monikanavaisia ohjauspalveluita alueella esim. OSAO Oven verkossa tapahtuva uraohjaus
- Digiohjausta päivittäin esim. työnhaku tai opintoihin hakeminen, BusinessAsema, työkokeilumahdollisuus digiosaamiseen liittyen, BusinessAsema
- Korkeakoulutaustaisten perusdigiosaaminen ja tulevaisuuden teknologiat (Optimum –hanke sekä Digipajalta työelämään –hanke)
- Simhen selkodigi-koulutus
- Digitaalisten palveluiden kehittäminen osana ohjauspolkua ohjaustarpeiden ja opiskelijälähtöisyyden kautta (Kohti saavutettavaa digiohjausta –hanke, OSAO)
- Digiohjauksen eettiset periaatteet (Kohti saavutettavaa digiohjausta –hanke, OSAO)
- Digitaalisia osaamismerkkien kehittämistyö, esim. yleissivistävä koulutus, matkailu (OAMK), uraohjaus (digitalisaatio, kestävä kehitys ja yhdenvertaisuus)
- Digiopie erikoistumiskoulutus 30 op (OAMK)

2) Digitaalisesti –kokonaisuuden kehittämiskohteita

- JODin (= jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus) kehittämistyön tulevaisuudessa tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen ja jalkauttaminen alueelle: esim. alueellisten ohjauspalveluiden kokoaminen JODin ohjausosioon, JODiin koottujen kaikkien toimijoiden käytössä olevien digitaalisiin välineisiin ja materiaaleihin tutustuminen ja käyttöönotto alueella
- Alueen elinikäisen ohjauksen digitaalisten välineiden ja monikanavaisuuden kehittämistyön koordinoinnin kehittäminen esim. tiiviimpi hankeyhteistyö ja hyvien käytäntöjen jakaminen
- Yhteisten digitaalisten välineiden rakentaminen verkostoyhteistyönä esim. eri koulutussektoreiden kesken
- Digitaalisuuden ja monikanavaisuuden kehittäminen edelleen osana ohjausprosessia huomioiden pedagoginen näkökulma
- Ohjaushenkilöstön digitaalisuuteen ja monikanavaisuuteen liittyvien osaamistarpeiden tunnistaminen ja niihin vastaaminen esim. tekoäly, asiakasdatan kerääminen, tietosuojasiat, Office-ohjelmat, laitteiden, ohjelmien ja palveluiden käyttö.
- Asiakkaiden digitaalisuuteen ja monikanavaisuuteen liittyvien osaamistarpeiden tunnistaminen ja niihin vastaaminen esim. tekoäly, Office-ohjelmat, laitteiden, ohjelmien ja palveluiden käyttö, edes nuorille Office-ohjelmat ja tekoäly eivät ole kovin tuttuja, vieraskielisten ei englantia osaavien digitaitojen kehittäminen (selkosuomi)
- Digitaalisten välineiden käyttöönotto laajemmin osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa
- Digitaalisten välineiden kehittäminen KV-osaajien ohjaukseen
- Tekoälypohjaisten digitaalisten palveluiden käytettävyyden parantaminen ja laajempi hyödyntäminen esim. oppimisessa, ohjauksessa, itseohjautuvassa ohjauksessa, kielen tukemisessa
- Korkeakoulujen digipalvelu opin.fi kehittäminen ja käyttöönoton laajentaminen, markkinointi asiakkaille
- Palveluohjaus: Digitaalisten ratkaisujen käyttöönotto ja markkinointi käyttäjille. Asiakkaiden ohjaus uusien digitaalisten palveluiden pariin esim. www.opin.fi

3) Laadukkaasti ja osaavasti –kokonaisuuden nykytila ja vahvuudet

Nykytilan kuvaus (2024):

- Alueella on vahvaa asiantuntemusta ohjauksen kouluttamiseen. Alueella on laadukas ja monipuolinen ohjauksen koulutustarjonta – opinto-ohjaajakoulutuksen lisäksi mahdollisuuksia ohjausosaamisen päivittämiseen, syventäviä opintokokonaisuuksia ja myös lyhytkestoista täydennyskoulutusta.
- Laaja ohjausverkosto, sujuva yhteistyö ja toimivat rakenteet antavat hyvän pohjan laadukkaaseen ohjauksen edistämiseen alueella
- Elinikäisen ohjauksen laatutyötä tehdään aktiivisesti toiminnan eri tasoilla:
 - Pohjois-Pohjanmaalla elinikäisen ohjauksen toteutumista alueella arvioidaan säännöllisesti elinikäisen ohjauksen toimenpidesuunnitelman rakentamisprosessin yhteydessä (2021, 2024).
 - Palvelua tarjoavat organisaatiot toteuttavat omien laatujärjestelmiensä edellyttämiä palautekyselyjä ja arviointikyselyjä
 - Hyvän ohjauksen kriteerejä on sovellettu ja otettu arjen työkaluksi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen ohjauksessa.

Vahvuuksia/hyviä käytäntöjä:

- Opinto-ohjaaja -koulutus alkaa vuosittain (2024 alkaen), OAMK, AMOK (= Ammatillinen opettaja-ammattikorkeakoulu), osaamisen tunnistaminen opinto-ohjaajakoulutuksessa
- Oulun yliopistossa käynnistynyt psykologien koulutus, ammatillinen erityisopettajankoulutus vuosittain (2024 alkaen), OAMK, AMOK
- Uraohjauksen erikoistumiskoulutus (30 op), etäpainotteinen toteutus, kaikki AMOKit ja Jyväskylän yliopisto
- Myös lyhyempiä ohjaukseen liittyviä koulutuskokonaisuuksia esim. työpaikkaohjaajakoulutus, työpajaohjaajien perusohjaustaidot
- TE-toimiston ja kuntakokeilujen työntekijöille monipuolista ohjausosaamisen koulutusta (TE-akatemia)
- Digiohjauksen eettiset periaatteet (Kohti saavutettavaa digiohjausta –hanke, OSAO)
- Työelämän pelisäännöt (työelämänpelisaannot.fi)

3) Laadukkaasti ja osaavasti –kokonaisuuden kehittämiskohteita

- Ohjaushenkilöstön osaamistarpeiden tunnistamisen kehittäminen -> osaamisen kehittämisen osuvuus
 - Monialaisten ja –amatillisten ohjaajien osaamisalan tunnistaminen ja kehittäminen.
 - Välineitä ohjaushenkilöstön osaamisen tunnistamiseen esim. ohjaajan osaamisen osaamiskartoitus, ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvauksen (ohjausosaamisen kokonaisuus, KEHA) soveltaminen alueen ohjausalan ammattilaisten osaamisen tunnistamisessa
- Ohjaushenkilöstön osaamisen kehittäminen:
 - Työnantajan vahvempi sitoutuminen ohjauksen kehittämiseen ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämiseen
 - Ohjaushenkilöstön työssäoppimisen, vertaisoppimisen tavoitteellinen tukeminen
 - Esimerkkejä ohjausalan henkilöstön osaamistarpeista: tekoäly, asiakasdatan kerääminen, tietosuoja-asiat, Office-ohjelmat, laitteiden, ohjelmien ja palveluiden käyttö, uudet työ- ja osaamistarve-ennakointivälineet, moniammatillinen yhteistyö, digitaaliset ohjausvälineet osana ohjausprosessia, vihreän siirtymän tulevaisuuden osaamistarpeet, monikulttuurisuus, vieraskielisten opiskelijoiden ohjaus, opettajien ja ohjaajien kielitaito, erityistä tukea tarvitsevien kohtaaminen ja ohjaus, kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen ohjauksessa
- Ohjaushenkilöstön, osaamisen tahojen, ennakointitoimijoiden ja työelämän yhteistyön tiivistäminen muuttuvilla työmarkkinoilla -> Osuva ja laadukas ohjaus ks. kohta 5 monialaisesti ja koordinoitusti
- Uraohjaaja –termistön yhtenäistäminen, vaihtelee valtakunnallisesti ja koulutusasteittain/palveluittain.
- Saatava lakiin ohjattavien lukumäärä/ohjaaja, jotta ohjaus olisi yhdenvertaista ja laadukasta. Ohjaajarekisteri?
- Monikanavaisuuden hyödyntäminen, lisää vaikuttavuutta ja parantaa saavutettavuutta
- Eri asiakasryhmien osallistaminen ohjauspalveluiden kehittämiseen/palvelumuotoiluun, eri asiakasryhmien ohjauksen katvealueiden tunnistaminen
- Pohjois-Pohjanmaan elinikäisen ohjauksen toimenpidesuunnitelman päivittäminen/tarkentaminen: kehittämiskohteiden ja konkreettisten toimenpiteiden tarkempi analyysi ja erottelu, työnjaosta sopiminen, aikataulutus, elinikäisen ohjauksen tila –arviointitutkimukseen ja TEMin tukikysymyksiin peilaaminen

4) Yhdenvertaisesti ja kestävästi –kokonaisuuden nykytila ja vahvuudet

Nykytilan kuvaus (2024):

- Segregaatio koulutuksessa ja työmarkkinoilla on edelleen voimakasta. Hankkeissa on kehitetty toimintamalleja segregaation lieventämiseen.
- Oppivelvollisuuden laajentaminen on aktivoinut toisen asteen erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden palveluiden kehittämistä. Myös henkilöstön osaamista on kehitetty erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden kohtaamiseen, tukemiseen ja ohjaukseen.
- Yhteisölliseen opiskeluhuoltoon on kehitetty/kehitetään toimintamalleja ja välineitä useassa hankkeessa erityisesti toisella toisella asteella.
- Vieraskielisten monialaisia, matalankynnyksen palveluita on kehitetty aktiivisesti ja niitä on hyvin saatavilla erityisesti Oulun seudulla ja jonkin verran myös Oulun eteläisellä alueella. Monikielisten ohjauspalveluiden saatavuudessa ja koordinaatiossa on vielä kehitettävää
- Kestävä kehityksen näkökulman huomioiminen elinikäisessä ohjauksessa on vielä alkuvaiheessa. Muutamissa työllisyyttä tukevissa hankkeissa painopisteenä myös kestävän kehityksen näkökulmat.
- Hyvinvointialueen palveluissa haasteita mm. kuntouttavan työtoiminnan palveluohjauksessa ja toteuttamisessa ja mielenterveyspalveluiden saatavuudessa, jotka kuormittavat alueen ohjauspalveluita, erityisesti nuorten ohjaamoja

Vahvuuksia/hyviä käytäntöjä:

- Digiohjauksen eettiset periaatteet (Kohti saavutettavaa digiohjausta –hanke, OSAO)
- Digitaalisten palveluiden kehittäminen osana ohjauspolkua huomioiden myös erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat (Kohti saavutettavaa digiohjausta –hanke, OSAO)
- OSKE, International House, SIMHE
- Vieraskielisten tutkinto-ohjelmia melko hyvin tarjolla korkea-asteen koulutuksessa
- [Hyvinvoiva lukio –toimintamalli, opas](#)
- Korkeakoulun opiskelijahyvinvoinnin malli, varhaisen tuen tunnistaminen ja tuki korkeakouluopiskelijan ohjauksessa [linkki materiaaliin](#)
- Ammatillinen erityisopettajakoulutus vuosittain (2024 alkaen), OAMK, AMOK
- Ammatillisen koulutuksen kestävyyskartta

4) Yhdenvertaisesti ja kestävästi –kokonaisuuden kehittämiskohteita

- Alueen edustajien osallistuminen Segregaation valtakunnalliseen verkostoon
- Erityisryhmät huomioiden yksilöllinen ohjaaminen digitaalisen kehityksen/palveluiden rinnalla tasa-arvoisen palvelun turvaamiseksi
- Kasvokkain palvelun ja ohjauksen saatavuuden turvaaminen asiakkaan tilanteesta ja asuinpaikasta riippumatta, tärkeä näkökulma erityisesti tulevilla työllisyysalueilla
- Laajempi osaamisidentiteetti osaksi ohjaustyötä ja osaamisen kehittämistä, taitojen hyödyntäminen erilaisissa tehtävissä, erilaisten uramahdollisuuksien tarjoaminen, koulutusvaihtojen kehittäminen monipuolisiksi.
- Kokemusasiantuntijuuden laajempi hyödyntäminen ja kehittäminen
- Maahanmuuttajien ja vieraskielisten ohjauspalveluiden kehittäminen edelleen (palveluiden saavutettavuus, monikielinen palvelu, selkokieli), monikielisen materiaalin kehittäminen heikosti/ei lainkaan suomea tai englantia osaaville maahanmuuttajille
- Monikulttuurisuuden/yhteisön vastaanottavuuden edistäminen erityisesti työelämässä ja koulutusorganisaatioissa esim. asenteet, realistiset kielitaitovaatimukset, käytännön tuki ja kielikoulutus erityisesti ETA-maiden ulkopuolelta tulevien maahanmuuttajien vastaanottamisessa, yhteistyö työelämän ja eri asteiden koulutustahojen kanssa, perheiden ja puolisoitten tukeminen kotoutumisessa ja palveluiden esiintuominen (spouse-program)
- Vieraskielisten tutkinto-ohjelmien lisääminen, erityisesti ammatillisessa koulutuksessa, riittävät mahdollisuudet ja tuki myös suomen kielen opiskeluun
- Ikääntyvien ihmisten työllisyyden tukeminen (+50-vuotiaat)
- Nuorten kannustaminen osaamisensa riittävyyteen; nuorten tilanteet polarisoituneita
- Kestävä kehityksen laajempi huomioiminen urasuunnittelussa, Green guidance
- Ohjaushenkilöstön ja opettajien osaamisen kehittäminen esim. erityisryhmien kohtaaminen ja ohjaus, kielitaito, monikulttuurisuus, kestävä kehitys ja vihreän siirtymän tulevaisuuden osaamistarpeet

5) Monialaisesti ja koordinoidusti –kokonaisuuden nykytila ja vahvuudet

Nykytilan kuvaus (2024):

- Osaamispalveluiden koordinointi on yleisesti kehittynyt. Valtakunnallisia digitaalisia alustoja mm. Työmarkkinatori, opintopolku ja korkeakoulujen digipalvelu opin.fi on kehitetty osana JODia (jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus) ja niistä löytyy aikaisempaa laajemmin tietoa mm. koulutustarjonnasta, työelämästä, ammateista ja avoimista työpaikoista, JODiin jatkossa rakennettava ohjaajan osio (tietoa, työkaluja, hyviä käytäntöjä) on vielä työn alla. Myös koulutusorganisaatioiden www-sivuille on koottu osaamispalveluja kohderyhmäkohtaisesti.
- Alueen ohjauspalveluiden koordinoinnissa on vielä paljon kehitettävää. Pohjois-Pohjanmaan elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmä on rakentanut mallia Pohjois-Pohjanmaan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden toimintamallin rakenteesta, kuvannut alueen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden toimintaverkostoja ja koonnut alueen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita. Lisäksi on selvitetty mahdollisuutta koota alueen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita digitaaliselle alustalle. Alueen ohjauspalveluiden kokoaminen yhteiselle digitaaliselle alustalle on todennäköisesti mahdollista tulevaisuudessa JODin ohjausosiin.
- ELO-yhteistyöryhmä ja -verkostotyö on alueella hyvin koordinoitu, myös muuta ohjausalan ammattilaisten yhteistyötä eri verkostoissa esim. Oulun TOPPI-verkosto, ammatillisten oppilaitosten verkosto, etsivän nuorisotyön (Pohjois-Pohjanmaa) ja työpajatoiminnan alueellinen verkosto (Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu), alueen ohjaamojen verkosto
- Alueen toimijat osallistuvat myös aktiivisesti valtakunnallisiin ohjausverkostoihin esim. Ohjaan.fi –verkosto (tukea ja työvälineitä työelämässä oppimisen ohjaukseen), urasuunnittelutaitojen Parviäly –kehittämisyhmä, Segregaatio-verkosto?
- Alueella on laadukasta ja toimivaa nivelvaiheyhteistyötä, jota kehitetään edelleen. NOPO-opinto-ohjauksen toimintamallia siirtymävaiheen ohjaukseen perusasteelta toiselle asteelle on kehitetty aktiivisesti Oulun alueella.
- Puhtaasti ohjaamotyyppinen toiminta ei ole kattavaa vaan näyttää keskittyvän isompiin keskuksiin, pienemmissä usein osana esim. työllisyys- tai nuorisopalveluja.
- Pohteen ja kaupunkien/kuntien rajapinnat vielä osin epäselvät. Pääsy terveyspalveluihin, esim. työkyvyn arviointiin vaikeaa.
- Alueen toimijat ovat tuttuja, mikä helpottaa yhteistyön tekemistä, mutta erilaisia palveluita ja hankkeita on paljon, tarvetta koordinaation kehittämiseksi on edelleen.

Vahvuuksia/hyviä käytäntöjä:

- POP elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmä
- Oulun TOPPI-verkosto, OIA-verkosto (5 tavoite)
- Oulun seudun ammatillisten oppilaitosten verkosto, esim. Ajankohtaista amiksessa –tilaisuudet, Ylivieskan seudun koulutusverkosto: työllisyysalueen toimijat ja koulutuspalveluiden tuottajat
- Toisen asteen ja perusasteen välinen nivelvaiheen yhteistyö esim. NOPO-toimintamalli, yhteiset teemapäivät, tiedonsiirtolomake, kasiluokkalaisten tutustuminen lukioon
- Oulun seudun lukiokoulutuksen opinto-ohjaajien verkosto
- Kohdennettu nuorisotyötoiminta: työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö
- Alueen ohjaamojen verkosto
- Alueen oppilaitosten ja työelämän yhteistyö harjoittelupaikkojen koordinoinnissa esim. Tiitus Harkka, OAMK Jobiili
- Yhteistyö alueella eri toimijoiden välillä sujuvaa

5) Monialaisesti ja koordinoidusti –kokonaisuuden kehittämiskohteita

- Yhteinen digitaalinen alusta/palvelu, jota voisi hyödyntää ohjaustyössä ja alueen ohjauspalveluiden koordinoinnissa (JOD ?)
- Monialaisten yhteistyötahojen keskinäisen tuntemuksen lisääminen
- Enemmän mahdollisuuksia vuoropuhelun käymiseen toimijoiden välillä, tiedonvaihto ja keskustelun ylläpitäminen; mahdollisuus laajaan yhteistyöhön ja monialaisuuteen
- Yhteistyön kehittäminen ja tiivistäminen erityisesti seuraavien tahojen kanssa: työllisyysalueet, työelämä, hyvinvointialueet ja JOTPA.
- Hankkeet aktiivisesti mukana nivelvaihtotyössä → jatkuvuuden toteuttaminen hankkeiden päättymisen jälkeen
- Elinikäisen ohjauksen kehittäminen monialaisesti, TE24 –uudistus huomioiden
- Ohjaamotyypin toiminnan kehittäminen laajemmin myös aikuisille
- KV-osaajien osaamispolkujen ohjaus ja tukeminen laajassa yhteistyössä (työelämä, eri koulutusasteet, kotoutumistoimijat)
- Moniammatilliseen ohjaukseen liittyvä osaamisen kehittäminen: palvelumuotoilu, moniammatillinen yhteistyö, monialaisen yhteistyön toimintatavat, verkostotyö

6) Tietoon perustuen –kokonaisuuden nykytila ja vahvuudet

Nykytilan kuvaus (2024):

- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Pohjois-Pohjanmaan liiton ennakkointityö ja -materiaalit, ennakoinnin ja työmarkkinatiedon työkalut pääosin tuttuja esim. työllisyyskatsaus, alueelliset kehitysnäkymät, suhdanneseuranta, maakuntakortti
- Työ- ja osaamistarve-ennakkointiin on kehitetty/kehitetään uusia välineitä, mutta niitä ei vielä riittävästi tunneta eikä osata soveltaa systemaattisesti ohjauksessa esim. esim. osaamistarvekompassi, työvoimabarometri, OPH:n keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakkointitieto.
- Valtakunnallisia digitaalisia alustoja mm. Työmarkkinatori, opintopolku ja korkeakoulujen digipalvelu opin.fi on kehitetty osana JODia (jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus) ja niistä löytyy aikaisempaa laajemmin tietoa mm. koulutustarjonnasta, työelämästä, ammasteista ja avoimista työpaikoista, JODiin jatkossa rakennettava ohjaajan osio (tietoa, työkaluja, hyviä käytäntöjä, alueelliset ohjauspalvelut) on vielä työn alla
- Palvelua tarjoavat organisaatiot toteuttavat omien laatujärjestelmiensä edellyttämiä palautekyselyjä ja arviointikyselyjä
- Hyvän ohjauksen kriteerejä on sovellettu ja otettu arjen työkaluksi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen ohjauksessa
- Pohjois-Pohjanmaalla on arvioitu elinikäisen ohjauksen toteutumista alueella elinikäisen ohjauksen toimenpidesuunnitelman rakentamisprosessin yhteydessä (2021, 2024).
- Ennakkointitoimijoiden, koulutuspalvelujen tuottajien, työnantajien ja yritysten kanssa tehtävää yhteistyön kehittäminen ja uudelleen tarkastelu ajankohtaista meneillään olevien uudistusten vuoksi esim. TE 2024, hyvinvointialueet (2023), valtionhallinnon uudistus (elinvoimakeskukset, 2026)

Vahvuuksia/ hyviä käytäntöjä:

- Valtakunnallista ja alueellista ennakkointitietoa ja välineitä on hyvin saatavilla

6) Tietoon perustuen –kokonaisuuden kehittämiskohteita

- Uusiin työ- ja osaamistarve-ennakointivälineisiin tutustuminen
- Ennakointitieto tiiviimmin ja systemaattisemmin ohjauksen tueksi
- Kohtaanto –ongelman selättäminen yhteistyössä ennakointitoimijoiden, koulutuspalvelujen tuottajien, työllisyyspalveluiden ja työelämän kanssa.
- Ohjauksen laadun, saatavuuden, tulosten ja vaikuttavuuden systemaattisen seurannan kehittäminen esim. hyvän ohjauksen kriteerit, valtakunnallinen ”arviointikehikko”
- Oikeat sanat/käsitteet käyttöön esim. yhteishaussa

Pohjois-Pohjanmaan elinikäisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma 2024-2028

Osa 3

Meneillään olevaa kehittämistoimintaa/hankkeita alueen elinikäisen ohjauksen edistämiseksi vuosina 2024-2028 kokonaisuuksittain:

- 1) Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti
- 2) Digitaalisesti ja monikanavaisesti
- 3) Laadukkaasti ja osaavasti
- 4) Yhdenvertaisesti ja kestävästi
- 5) Monialaisesti ja koordinoitusti
- 6) Tietoon perustuen

1) Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti –kokonaisuuden kehittämistoimintaa

- **OSKE- Oulun osaamiskeskus.** Ohjaus-, neuvonta- ja koulutuspalveluja sekä osaamisen tunnistamista työttömille maahanmuuttajille. Kohderyhmänä maahanmuuttaneet työnhakijat, joilla on oleskelupa. Vuoden 2024 loppuun. TEM ja OKM valtionavustus. Oulun kaupunki.
- **SIMHE.** Ohjaus-, neuvonta- ja koulutuspalveluja sekä osaamisen tunnistamista KV-opiskelijoille. OAMK
- **PÄÄTTYNYT: NOPO-toiminnan kehittäminen kansalliseksi malliksi.** Tavoitteena on Oulun seudun NOPO-opinto-ohjauksen mallintaminen valtakunnallisesti skaalautuvaksi toiminnaksi ja vastaaminen oppivelvollisuuden laajentumisen tuomiin muutoksiin. 4.3.2021-31.3.2024. OKM:n erityisavustus. Oulun kaupunki (koordinoiti), OSAO, Hämeen ammattikorkeakoulu ja Ammattiopisto Luovi
- **Lakeuden sillat -hanke.** Matalan kynnyksen palvelupisteiden luominen (Kempele, Liminka ja Tyrnävä). Tietoa, neuvonta ja ohjausta mm. koulutukseen, työllistymisen ja hyvinvointiin. 1.1.2024-31.12.2026. ESR+ Kempeleen, Limingan ja Tyrnävän kunnat.
- **Kohti yhteisöllisempää opiskeluhoitoa -hanke.** Kehitetään oppilaitoksen yhteisöllisen opiskeluhoitoa toimintakulttuuria yhä enemmän opiskelijoiden kokonaishyvinvointia tukevaksi, hyödyntäen jo olemassa olevia toimintamalleja. Tavoitteena on tuoda erilaisia yhteisöllisen opiskeluhoitoa toimintamalleja ja välineitä opetushenkilöstön käyttöön. 1.1.2023-31.07.2024. OKM erityisavustus. OSAO.
- **Hymy -hanke.** Kehitetään opiskelijoiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Tavoitteena on kokeilla, mallintaa ja juurruttaa uutta toimintaa osaksi hankkeessa mukana olevien oppilaitosten arkea. 19.12.2022-30.4.2025. SAKU ry (koordinoi). Mukana myös OSAO ja Jokilaakson kuntayhtymä.
- **Yhteisöllisen opiskeluhoitoa vahvistaminen ja kehittäminen.** Erityistä tukea tarvitsevien ja maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ohjaaminen ja tukeminen. 1.1.2023-31.7.2024. OPH. Koulutuskeskus JEDU
- **Lukiopiritti – Nuorten TUVA- ja lukiokoulutuksen opintoihin kiinnittymisen toimintamalli -hanke.** Hankkeessa tuetaan nuorten osallisuutta, toimintakykyä ja hyvinvointia kytkemällä kuntoutuksellinen sekä yhteisöllinen toiminta osaksi lukio- ja TUVA-koulutusta. -30.9.2025. ESR+ Oulun kaupunki.
- **Kotona työelämään -hanke.** Edistää perhevapaalta työelämään tähtäävien maahan muuttaneiden työllistymistä. Tavoitteena on kehittää kohderyhmälle soveltuva koulutusmalli, joka edesauttaa työllistymistä joko suoraan tai osaamista hankkimalla. Osallistujien tavoittamiseksi hankkeessa kehitetään hakevaa toimintaa, jolla tavoitetaan ja saadaan kotona lapsia hoitavia vanhempia kotoutumista, koulutusta, työllistymistä ja arjen hallintaa edistävien palvelujen piiriin. Hakevan toiminnan kehittämisessä keskeistä on yhteistyö alueen jo olemassa olevien palveluiden, yhdistysten ja kehittämistoimijoiden kanssa. 1.9.2023-31.3.2026. ESR+. OSAO.
- **Duuniportti -hanke.** Yhtenä hankkeen tavoitteena on kehittää ja käynnistää International House Kalajoki -toiminta, joka on kv-osaajien ja maahanmuuttajien matalan kynnyksen palvelupiste, joka tukee työllistymistä, asettautumista ja integroitumista alueelle. 1.1.2024-31.5.2026. ESR+, Kalajoen kaupunki, Koulutuskuntayhtymä JEDU, Kalajoen Kristillinen Opisto.
- **Työpajoilta työelämään.** Kehitetään palvelua osallistujien yksilöllisten työ- ja opiskelupolkujen rakentumiseksi sekä näihin liittyvää työnantajayhteistyötä. Lisäksi kehitetään muualla, kuin oppilaitosympäristössä tapahtuvaa oppimista ja osaamisen tunnistamista opinnollistamisen prosessia hyödyntäen sekä kehittäen. Hankkeessa kehitetään myös uudenlaista Green Care -työpajaa. 1.4.2023-31.1.2026. ESR+ Oulun Diakonissalaitoksen säätiö.

(JATKUU)

- **Uula-hanke.** Tavoitteena luoda uusia työvälineitä ja palveluita työllisyyden kasvuun sekä uuden osaamisen hankkimismahdollisuuksia vihreän siirtymän aloille, erityisesti turvetoimialan toimijoiden murrokseen Pohjois-Pohjanmaalla. 1.3.2024-31.12.2026. Koordinoi OSAO, osatoteuttajina OAMK, Oulun yliopisto ja Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy. Euroopan unionin Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF), Oulun kaupunki.
- **Digikyvykäs kampus, toimii yhteistyössä Digikyvykkyyttä ammatilliseen koulutukseen –hankkeen kanssa.** Tavoitteena rakentaa tulevaisuuden tarpeisiin vastaavia digitaalisia oppimisympäristöjä, sekä erilaisia palveluja ja toimintamalleja digikyvykkyuden nostamiseksi. OSAO, ESR+. 1.8.2023-31.7.2026.
- **Optimum -hanke.** Pohjois-Suomen korkeakoulutetuille, valmistumisvaiheen yliopisto- ja korkeakouluopiskelijoille sekä alueen yrittäjille ja rekrytoiville organisaatiolle suunnattu hanke. ESR+, useita kaupunki- ja kuntarahoittajia sekä oppilaitoksia sekä akavalaisia ammattiliittoja. Hanketta hallinnoi PSOTTY ry. 1.9.2023-31.8.2026.
- **SOMPA – Suoraan töihin. Ulkomaalaisten työntekijöiden keskitetyt palvelut.** Tavoitteena ulkomaalaistaustaisen työvoiman siirtyminen suoraan tai mahdollisimman nopeasti työelämään. Hankkeen tehtävänä on helpottaa työvoima- ja osajapulaa aktiivisella rekrytoinnilla maassa olevien maahanmuuttajien keskuudessa. Hanke tarjoaa keskitetysti yhden luukun palvelut, joiden kautta työnantajat ja työtä vailla olevat autetaan löytämään toisensa. 1.3.2023-28.2.2026. ESR+, Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kehittämiskeskus, Oulaisten kaupunki.
- **Kohtaantoa –hanke.** Pohjois-Pohjanmaan työnantajille, joilla on haasteita löytää työvoimaa ja yli 30 –vuotiaille työnhakijoille, jotka ovat olleet pitkään työttömänä tai joiden työttömyys on vaarassa pitkittyä. ESR+-osarahoitteinen, Haapavesi, Oulu, Raahe, Ylivieska. Hanketta koordinoi Nuorten Ystävät. 1.3.2023-31.12.2025.
- **Work & Stay – kokonainen elämä Koillismaalla.** Tavoitteena on hyvinvoinnin, työllisyyden ja elinvoiman lisääminen Koillismaalla. Hankkeen päätoteuttaja Kuusamon kaupunki, osatoteuttajina Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy, Ksakki ry, Posion kunta, Pudasjärven kaupunki, Puolangan kunta sekä Taivalkosken kunta. 1.12.2023-31.12.2025.
- **Lumi, Luonnollinen, luova minä –polkuja hyvinvointiin.** Kohderyhmänä ovat työmarkkinoille heikosti integroituneet henkilöryhmät, erityisesti nuoret, ikääntyneet, osatyökykyiset, koulupudokkaat, maahanmuuttajataustaiset, sekä henkilöt, joilla on neuropsykiatrisia haasteita. ESR+, toteuttajina KSAK Oy, Ksakki ry ja Kuusamo-opisto. 1.1.2023-30.9.2025.
- **Work force.** Kohderyhmä maahanmuuttajataustaiset työnhakijat: Oulu, Pudasjärvi, Raahe ja Kuusamo. ESR+, toteuttajina Startup Refugees, Phoenix ry. 11.1.2023-30.6.2025.
- **Yhteistyöllä tuloksia! –hanke.** Kohderyhmänä kaikki yli 18 –vuotiaat oulaistelaiset työttömät. Hankkeen tavoitteena on laskea työttömyyttä ja vastata kohtaanto-ongelmaan, kehittää palveluita vastaamaan parhaalla mahdollisella tavalla tuleviin muutoksiin sekä lisätä elinvoimaisuutta ja yrittäjyyttä Oulaisissa. ESR+, toteuttajana Oulaisten kaupunki. 1.11.2023-31.10.2026.
- **Merke 2.** Matalan kynnyksen palveluja oululaisille 30-65 –vuotiaille työttömille ja työelämän ulkopuolella oleville hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemiseksi. ESR+. ODL Säätiö. 1.3.2023-28.2.2028.
- **Digipajalta työelämään.** Kohderyhmä Oulun työssäkäyntialueen työnhakija-asiakkaat ja alueen yritykset, joihin digitaalinen murros vaikuttaa. ESR+. Oulun kaupunki. 1.11.2023-31.8.2025.
- **Motio.** Kohderyhmänä työttömät ja työelämän ulkopuolella olevat 18 –vuotta täyttäneet Oulun seudulla asuvat. Tavoitteena työhön/opintoihin ohjaaminen, asenteiden muuttaminen maahanmuuttajataustaisten rekrytointikysymyksissä. ESR+. Tervarit Juniorit ry. 1.1.2023-31.12.2025.

(JATKUU)

- **Luonnosta työtä ja toimintakykyä.** Tavoitteena osallistaa ja työllistää haavoittuvassa/heikommassa ja syrjäytymisvaarassa olevia pitkäaikaistyöttömiä Green Care ja Blue Care menetelmien, työn, työpajojen ja koulutusten avulla. ESR+. Yritetään yhdessä ry. 1.10.2023-30.9.2026.
- **Kukoista! Kulttuurihyvinvointia ja osallisuutta lähiöissä ja verkossa.** Kohderyhmä työttömät, heikossa työmarkkina-asemassa olevat 16-64 –vuotiaat oululaiset. ESR+. Kulttuurivoimala Culture Power Station ry. 1.2.2023-31.8.2025.
- **Toimintakykyä ja toivoa sosiaalisella kuntoutuksella.** Kohderyhmä 18-64 –vuotiaat oululaiset päihde- ja mielenterveyskuntoutujat. Mahdollistaa heikoimmassa työmarkkina-asemassa ja syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden aktiivista toimijuutta ja osallisuutta sekä kiinnittymistä koulutus- ja työmarkkinoille. ESR+. Caritas-Säätiö sr. 1.8.2023-20.4.2026.
- **TOIMI- Toimijuutta vahvistavat askeleet kohti työelämää.** Hankkeen päätavoitteena on edistää heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä, pääkohtina opiskelu- ja työelämävalmiuksien tukeminen, yksilöllisen ohjauksen tuki ja verkostoyhteistyön kehittäminen ja asiakkaan ehjä palvelupolku. ESR+. Koulutuskuntayhtymä Brahe. 1.10.2303-30.9.2026.
- **Työpaikkoja yhteistyöllä Vaalassa.** Hankkeen tavoitteena etsiä työpaikkoihin sopivia tekijöitä Vaalasta. Osaamisen lisääminen työpaikoilla opinnollistamisen ja oppisopimusten kautta. ESR+ osarahoitus, Vaalan kunta. 1.9.2023-31.8.2025.
- **fTwist - rohkeutta ja resilienssiä bisnekseen –hanke.** Edistetään naisten mahdollisuutta edetä uralla ja lisään heidän ja yrittäjinä toimivien naisten liikkeenjohdollista osaamista. Koordinoi OAMK, osatoteuttajana Oulun yliopisto 1.8.2023-31.7.2026.
- **Rekryopo – yritysten rekrytointiosaamisen kehittäminen.** Rekryopo-hanke auttaa yrityksiä käytännön rekrytointihaasteissa sekä työnantajamielikuvan kehittämisessä Kalajoella, Ylivieskassa, Alavieskassa ja Merijärvellä. Hankkeessa ohjataan yrityksiä käytännönläheisesti onnistuneeseen rekrytointiprosessiin ja samalla kartoitetaan työntekijätarpeita, piilotyöpaikkoja sekä kehitetään positiivista työnantajamielikuvaa. Toiminnan avulla vahvistetaan työpaikkojen näkyvyyttä, lisään kohtaamisia ja kehitetään alueille sopivia toimintamalleja. ESR+ Kalajoen ja Ylivieskan kaupunki. 1.3.2023-30.6.2025

2) Digitaalisesti ja monikanavaisesti –kokonaisuuden kehittämistoimintaa

- **Digikyvykkyyttä ammatilliseen koulutukseen.** Vahvistetaan opetus- ja ohjaushenkilöstön digipedagogista osaamista ja uusien oppimisympäristöjen käyttöönottoa. 1.8.2023-31.7.2026. ESR+ OSAO
- **Digikyvykäs kampus, toimii yhteistyössä Digikyvykkyyttä ammatilliseen koulutukseen –hankkeen kanssa.** Tavoitteena rakentaa tulevaisuuden tarpeisiin vastaavia digitaalisia oppimisympäristöjä, sekä erilaisia palveluja ja toimintamalleja digikyvykkyuden nostamiseksi. OSAO, ESR+. 1.8.2023-31.7.2026.
- **Optimum -hanke.** Pohjois-Suomen korkeakoulutetuille, valmistumisvaiheen yliopisto- ja korkeakouluopiskelijoille sekä alueen yrittäjille ja rekrytoiville organisaatiolle suunnattu hanke. ESR+, useita kaupunki- ja kuntarahoittajia sekä oppilaitoksia sekä akavalaisia ammattiliittoja. Hanketta hallinnoi PSOTTY ry. 1.9.2023-31.8.2026.
- **Digipajalta työelämään.** Kohderyhmä Oulun työssäkäyntialueen työnhakija-asiakkaat ja alueen yritykset, joihin digitaalinen murros vaikuttaa. ESR+. Oulun kaupunki. 1.11.2023-31.8.2025.
- **Uula- Uutta osaamista vihreän siirtymän aloille.** Tavoitteena on tuoda uusia työvälineitä ja palveluita työllisyyden kasvuun sekä uuden osaamisen hankkimismahdollisuuksia vihreän siirtymän aloille, erityisesti turvetoimialan toimijoiden murrokseen Pohjois-Pohjanmaalla. ESR+. 1.3.2024-31.12.2025. OSAO ja KSAK, OAMK. Oulun yliopisto

3) Laadukkaasti ja osaavasti –kokonaisuuden kehittämistoimintaa

- **Tulevaisuusloikka - Toiselta asteelta tulevaisuuteen.** Yhtenä tavoitteena vahvistaa opetus- ja ohjaushenkilöstön ohjausosaamista nuorten tulevaisuushorisontin sekä osaamisen ja vahvuuskäsitysten kehittymisen tukemiseen. 1.6.2023-31.5.2026. OAMK (koordinaattori). Kajaanin AMK, Lapin yliopisto, Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus. ESR+
- **OSUVA-hanke.** Ohjauksen ja oppimisen tuen kehittämisen prosessi yhdeksässä tutkinto-ohjelmassa. Tavoitteena opetus- ja ohjaushenkilöstön ohjauksen ja oppimisen tuen osaamisen kehittäminen ja ohjauksen ja oppimisen tuen toteutuminen laadukkaasti ja toiminnan mallintaminen. OAMK. Kevät 2023 - 12/2025
- **Digikyvykkyyttä ammatilliseen koulutukseen.** Vahvistetaan opetus- ja ohjaushenkilöstön digipedagogista osaamista ja uusien oppimisympäristöjen käyttöönottoa. 1.8.2023-31.7.2026. ESR+ OSAO

4) Yhdenvertaisesti ja kestävästi –kokonaisuuden kehittämistoimintaa

- **OSKE- Oulun osaamiskeskus.** Ohjaus-, neuvonta- ja koulutuspalveluja sekä osaamisen tunnistamista työttömille maahanmuuttajille. Kohderyhmänä maahanmuuttaneet työnhakijat, joilla on oleskelupa. Vuoden 2024 loppuun. TEM ja OKM valtionavustus. Oulun kaupunki.
- **SIMHE.** Ohjaus-, neuvonta- ja koulutuspalveluja sekä osaamisen tunnistamista KV-opiskelijoille. OAMK
- **Work force.** Kohderyhmä maahanmuuttajataustaiset työnhakijat: Oulu, Pudasjärvi, Raahe ja Kuusamo. ESR+, toteuttajina Startup Refugees, Phoenix ry. 11.1.2023-30.6.2025.
- **Kotoa työelämään -hanke.** Edistää perhevapaalta työelämään tähtäävien maahan muuttaneiden työllistymistä. Tavoitteena on kehittää kohderyhmälle soveltuva koulutusmalli, joka edesauttaa työllistymistä joko suoraan tai osaamista hankkimalla. Osallistujien tavoittamiseksi hankkeessa kehitetään hakevaa toimintaa, jolla tavoitetaan ja saadaan kotona lapsia hoitavia vanhempia kotoutumista, koulutusta, työllistymistä ja arjen hallintaa edistävien palvelujen piiriin. Hakevan toiminnan kehittämisessä keskeistä on yhteistyö alueen jo olemassa olevien palveluiden, yhdistysten ja kehittämistoimijoiden kanssa. 1.9.2023–31.3.2026. ESR+. OSAO.
- **Duuniportti -hanke.** Yhtenä hankkeen tavoitteena on kehittää ja käynnistää International House Kalajoki -toiminta, joka on kv-osaajien ja maahanmuuttajien matalan kynnyksen palvelupiste, joka tukee työllistymistä, asettautumista ja integroitumista alueelle. 1.1.2024-31.5.2026. ESR+, Kalajoen kaupunki, Koulutuskuntayhtymä JEDU, Kalajoen Kristillinen Opisto.
- **Prikka kiertoon 2023-2025.** Hankkeessa edelleen kehitetään ja juurrutetaan Prikka kiertoon -hankkeessa kehitettyä ylijäämäruoan hyödyntämisen sekä osallisuuden ja työllisyyden edistämisen mallia. Ruoka-aputoimintaan kehitetään uusia innovatiivisia toimintoja, jotka mahdollistavat ruoka-avun kohdentumisen paremmin tarvitsijoiden yksilöllisiin ja alueellisiin tarpeisiin. 1.9.2023-31.8.2026. ESR+Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö. Oulun kaupunki, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Oulun Ev. Lut. Seurakuntayhtymä Oulun Diakonissalaitoksen Säätiö.
- **Työpajoilta työelämään.** Hankkeessa kehitetään palvelua osallistujien yksilöllisten työ- ja opiskelupolkujen rakentumiseksi sekä näihin liittyvää työnantajayhteistyötä. Lisäksi kehitetään muualla, kuin oppilaitosympäristössä tapahtuvaa oppimista ja osaamisen tunnistamista opinnollistamisen prosessia hyödyntäen sekä kehittäen. Hankkeessa kehitetään myös uudenlaista Green Care -työpajaa. 1.4.2023-31.1.2026. ESR+ Oulun Diakonissalaitoksen säätiö.
- **Kohti yhteisöllisempää opiskeluhoitoa -hanke.** Kehitetään oppilaitoksen yhteisöllisen opiskeluhoitoon toimintakulttuuria yhä enemmän opiskelijoiden kokonaisuhyvinvointia tukevaksi, hyödyntäen jo olemassa olevia toimintamalleja. Tavoitteena on tuoda erilaisia yhteisöllisen opiskeluhoitoon toimintamalleja ja välineitä opetushenkilöstön käyttöön. 1.1.2023–31.07.2024. OKM erityisavustus. OSAO.
- **Hymy -hanke.** Kehitetään opiskelijoiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Tavoitteena on kokeilla, mallintaa ja juurruttaa uutta toimintaa osaksi hankkeessa mukana olevien oppilaitosten arkea. 19.12.2022-30.4.2025. SAKU ry (koordinoi). Mukana myös OSAO ja Jokilaakson kuntayhtymä.
- **Mielenasiat tutuksi.** Tavoitteena on vahvistaa opetus- ja ohjaushenkilöstön mielenterveystaitoja sekä pystyä paremmin tunnistamaan ja huomioimaan neuropsykiatristen ominaisuuksien ja mielenterveyden vaikutus opiskeluun ja työllistymiseen. 1.8.2023-31.7.2026 ESR+ OSAO (koordinoi) ja Oulun AMK.
- **Yhteisöllisen opiskeluhoitoon vahvistaminen ja kehittäminen.** Erityistä tukea tarvitsevien ja maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden ohjaaminen ja tukeminen. 1.1.2023-31.7.2024. OPH. Koulutuskeskus JEDU
- **Lukiopiritti – Nuorten TUVA- ja lukiokoulutuksen opintoihin kiinnittymisen toimintamalli -hanke.** Hankkeessa tuetaan nuorten osallisuutta, toimintakykyä ja hyvinvointia kytkemällä kuntoutuksellinen sekä yhteisöllinen toiminta osaksi lukio- ja TUVA-koulutusta. -30.9.2025. ESR+ Oulun kaupunki.
- **PÄÄTTYNYT Ohjauksella hyvinvointia. (OHJY)-hanke.** 6.4.2021-31.12.2023. Valtakunnallinen Diakin hallinnoima hanke, jossa mukana myös Oamk ja Oulun yliopisto.
- **fTwist – rohkeutta ja resilienssiä bisnekseen.** ESR+. fTwist-hankkeessa edistetään naisten mahdollisuuksia edetä uralla ja lisätään heidän ja yrittäjänä toimivien naisten liikkeenjohdollista osaamista. OAMK, Oulun yliopisto.
- **Duunissa oppien – hanke KÄYNNISTYMÄSSÄ,** Arffman. Horeca-osaajille.

5) Monialaisesti ja koordinoidusti –kokonaisuuden kehittämistoimintaa

- **Tulevaisuusloikka - Toiselta asteelta tulevaisuuteen.** Yhtenä tavoitteena vahvistaa opetus- ja ohjaushenkilöstön monialaista yhteistyötä alueen oppilaitosten, ohjaustoimijoiden ja elinkeinoelämän välillä. OAMK (koordinaattori). Kajaanin AMK, Lapin yliopisto, Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus. ESR+
- **Duuniportti -hanke.** Tavoitteena on kehittää eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja toimintamallia osaavan työvoiman saamiseksi alueelle sekä nopeuttaa ja sujuvoittaa työllistymistä. Hankkeessa on tavoitteena kehittää asiakaslähtöisiä yksilöllisiä palvelupolkuja työllistymisen tueksi sekä edistää kohderyhmien pääsyä avoimille työmarkkinoille, yrittäjiksi, koulutukseen tai muuhun tarkoituksenmukaiseen palveluun. Hankkeen tavoitteena on myös kehittää ja käynnistää International House Kalajoki -toiminta, joka on kv-osaajien ja maahanmuuttajien matalan kynnyksen palvelupiste, joka tukee työllistymistä, asettautumista ja integroitumista alueelle. 1.1.2024-31.5.2026. ESR+, Kalajoen kaupunki, Koulutuskuntayhtymä JEDU, Kalajoen Kristillinen Opisto.
- **SOMPA - Ulkomaalaisten työntekijöiden keskitetyt palvelut.** Hankkeen tavoitteena on ulkomaalaistaustaisen työvoiman siirtyminen suoraan tai mahdollisimman nopeasti työelämään. Hankkeen tehtävänä on helpottaa työvoima- ja osaajapulaa aktiivisella rekrytoinnilla maassa olevien maahanmuuttajien keskuudessa. Hanke tarjoaa keskitetyt yhden luokun palvelut, joiden kautta työnantajat ja työtä vailla olevat autetaan löytämään toisensa. 1.3.2023-28.2.2026. ESR+ Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, Haapaveden Opiston Kannatusyhdistys ry

6) Tietoon perustuen –kokonaisuuden kehittämistoimintaa

- **Tulevaisuusloikka - Toiselta asteelta tulevaisuuteen.** Yhtenä tavoitteena vahvistaa opetus- ja ohjaushenkilöstön valmiuksia hahmottaa ja ennakoida alueen osaamistarpeita ja työmarkkinoiden mahdollisuuksia myös pidemmälle tulevaisuuteen. 1.6.2023-31.5.2026. OAMK (koordinaattori). Kajaanin AMK, Lapin yliopisto, Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus. ESR+
- **Kohtaantoa -hanke.** Pohjois-Pohjanmaan työnantajille, joilla on haasteita löytää työvoimaa ja yli 30 -vuotiaille työnhakijoille, jotka ovat olleet pitkään työttömänä tai joiden työttömyys on vaarassa pitkittyä. ESR+-osarahoitteinen, Haapavesi, Oulu, Raahe, Ylivieska. Hanketta koordinoi Nuorten Ystävät. 1.3.2023-31.12.2025.
- **Tulevaisuuden työmarkkinat –koordinaatiohanke.** Kootaan kohtaannon toimijoita yhteen löytämään parhaat keinot, jotta tulevaisuuden työmarkkinoilla työntekijät ja työnantajat kohtaisivat paremmin. ESR+ 1.1.2023-31.12.2027. Uudenmaan ELY-keskus